

INHOUDSTAFEL

1	ALGEMEEN	1
2	ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN IN TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 08.01.1996 BETREFFENDE DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMING VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN DE CONCESSIES VOOR OPENBARE WERKEN	2
	Art. 83. § 1. Technische specificaties en normen	2
	Art. 89. en 90. § 2. Vorm en inhoud van de offerte	2
	Art. 96. § 1. Samenvattende opmetingsstaat	3
	Art. 100 § 1. Allerlei heffingen	3
	Art. 100. § 2. Prijzen	3
	Art. 116. Gestanddoeningstermijn voor de inschrijvers	3
3	KONINKLIJK BESLUIT VAN 26.09.1996 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIES VOOR OPENBARE WERKEN EN DE BIJLAGE BIJ DIT BESLUIT (ALGEMENE AANNEMINGSVOORWAARDEN VOOR DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMINGEN VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN VOOR DE CONCESSIE VOOR OPENBARE WERKEN)	4
3.1	Algemene administratieve voorschriften in toepassing van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken	4
	Art. 2. Contractuele documenten	4
	Art.3. § 1. Lijst van de bepalingen waarvan wordt afgeweken van de algemene aannemingsvoorwaarden	4
	Art. 4. § 2. Betalingsmodaliteiten	4
3.2	Algemene administratieve voorschriften in toepassing van de bijlage: Algemene aannemingsvoorwaarden voor de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor de concessies voor openbare werken.....	5
	Art. 1. Omschrijving van de leiding en het toezicht op de uitvoering	5
	Art. 4. § 1. 3° Plannen, documenten en voorwerpen	5
	Art. 4. § 2. Detail- en werktekeningen	5
	Art. 5. § 1. Bedrag van de borgtocht	6
	Art. 7. Rechten van de aanbestedende overheid op de borgtocht	6
	Art. 9. § 1. Vrijgave van de borgtocht	6
	Art. 10. § 1. Onderaannemers	7
	Art. 12. § 1. Soorten keuringen	7
	Art. 12. § 4. Keuringskosten	9
	Art. 12. § 7. A posteriori uitgevoerde keuring	9
	Art. 13. § 1. Opdrachten voor aanneming van werken	9
	Art. 15. § 1. Betaling van de werken	11
	Art. 19. § 1. Opleveringen en waarborgtermijnen	11
	Art. 20. § 4. Straffen	11
	Art. 20. § 9. Korting wegens minderwaarde	13
	Art. 24. § 1. Werken tegen een globale prijs	13
	Art. 24. § 2 en § 3. Werken tegen een andere dan een globale prijs	13
	Art. 25. § 1. Elementen die in de prijzen zijn begrepen	13
	Art. 27. § 1. Keuring – Algemeen	14
	Art. 27. § 2. Keuringsmodaliteiten	15
	Art. 27. § 3. Keuringstermijn	18
	Art. 27. § 5. Tegenproef	19
	Art. 28. § 1. Bevel tot uitvoering en leiding van de werken	19
	Art. 28. § 2. Gelijktijdig uit te voeren opdrachten	21
	Art. 29. § 1. Onderbreking van de werken	21
	Art. 30. Algemene organisatie van de bouwplaats	21
	Art. 33. Afbraakmateriaal	25
	Art. 37. Dagboek van de werken	26
	Art. 38. Verzekeringen	26
	Art. 39. Verplichtingen van de aannemer tot de definitieve oplevering	29

Art. 41.	Draagwijdte van de aansprakelijkheid van de aannemer	29
Art. 43. § 1.	Werken die niet voor oplevering worden aanvaard	29
Art. 43. § 2.	Voorlopige oplevering	29
Art. 43. § 3.	Definitieve oplevering	30
Art. 48. § 2.	Boeten wegens laattijdige uitvoering	30

1 ALGEMEEN

De nummers van de artikels waarnaar verwezen wordt, stemmen overeen met de nummers van de artikels van het Koninklijk Besluit van 08.01.1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en de concessies voor openbare werken, en van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken en van de algemene aannemingsvoorwaarden in bijlage bij laatst genoemd besluit.

Waar in de onderhavige algemene administratieve voorschriften en het standaardbestek sprake is van “de aanbestedingsdocumenten” worden het bestek, de plannen en alle bijhorende documenten bedoeld die gediend hebben als basis van de offerte.

2 ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN IN TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 08.01.1996 BETREFFENDE DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMING VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN

Art. 83. § 1. Technische specificaties en normen

Voor alle in dit standaardbestek en in de aanbestedingsdocumenten vermelde technische specificaties en normen dient de aannemer die versies toe te passen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn:

- in het geval van Belgische normen (NBN, NBN-EN of NBN-ISO) geldt de datum van homologatie van de norm of bij ontstentenis van zijn registratie;
- in het geval van typevoorschriften (STS, PTV, ...) gepubliceerd in toepassing van de wet van 28 december 1984, geldt de registratiedatum door de bevoegde Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, Kwaliteit van de bouw, Goedkeuring en voorschriften (DGV).

Voor de in dit standaardbestek en in de aanbestedingsdocumenten vermelde technische specificaties en normen die geheel of gedeeltelijk ingetrokken en vervangen worden door andere technische specificaties en normen, gelden de vervangende technische specificaties en normen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn.

De vermelde termijnen van tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes gelden niet indien de CE-markering wettelijk verplicht wordt voor een bouwproduct. In dit geval moet de aannemer steeds de technische specificaties in acht nemen die de basis vormen voor de CE-markering van het betreffende product, evenals de bijhorende nationale aanvullingen of toepassingsnormen.

Art. 89. en 90. § 2. Vorm en inhoud van de offerte

Art. 89. De aandacht van de inschrijver wordt erop gevestigd dat zijn offerte, zijn invulformulier veiligheids- en gezondheidsplan en zijn samenvattende opmetingsstaat worden ingevuld op het bij de aanbestedingsdocumenten behorende formulier.

Op elke offerte, invulformulier veiligheids- en gezondheidsplan of samenvattende opmetingsstaat die op een ander document is opgemaakt moet de inschrijver bovenaan de volgende verklaring vermelden:

“Ik, ondergetekende ..... verklaar te hebben nagezien dat de hierna vermelde gegevens in volstrekte overeenstemming zijn met de vermeldingen op het (de) door de aanbestedende overheid verstrekte offerteformulier(-en)¹, invulformulier(-en)¹ veiligheids- en gezondheidsplan, samenvattende opmetingsstaat(en)¹ en neem daartoe de volledige verantwoordelijkheid op mij.

Iedere vermelding die strijdig is met het door de aanbestedende overheid vastgestelde model moet als niet geschreven worden beschouwd², met uitzondering van de posten waarvan de hoeveelheden werden gewijzigd overeenkomstig art. 96. § 2. van het K.B. van 08.01.1996 die, samen met de eventuele aangevulde leemten, op de laatste bladzijden van mijn document zijn vermeld.”

Art. 90. § 2. Alle bescheiden en nota's die bij de offerte gevoegd worden, moeten gedagtekend en ondertekend worden onder de vermelding:

“Opgemaakt door ondergetekende om gevoegd te worden bij zijn offerte van heden.”

---

¹ schrappen wat niet van toepassing is

² de navolgende bijzin schrappen wanneer het afwijkend document enkel betrekking heeft op de inschrijving

Wat het veiligheids- en gezondheidsplan betreft, dient de inschrijver bij zijn offerte volgende documenten te voegen overeenkomstig artikel 30, tweede lid 1° en 2° van het K.B. van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

- In het document bedoeld in artikel 30, tweede lid 1° verklaart de inschrijver dat hij kennis heeft genomen van de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventie- en veiligheidsmaatregelen, en -middelen, en dat deze voorzien zijn tijdens de uitvoering van de werken; in voorkomend geval, beschrijft hij daarenboven voor de in de aanbestedingsdocumenten aangegeven specifieke projectgebonden preventie- en veiligheidsmaatregelen, en -middelen, en waarvoor er een afzonderlijke post is opgenomen in de meetstaat, expliciet op welke wijze hij met deze zal rekening houden in zijn uitvoeringswijze.
- In het document bedoeld in artikel 30, tweede lid 2° verklaart de inschrijver dat de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventie- en veiligheidsmaatregelen, en -middelen, met inbegrip van de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen, begrepen zijn in de inschrijvingsprijzen van de verschillende posten van de opmetingsstaat, met uitzondering van de specifieke projectgebonden preventie- en veiligheidsmaatregelen, en -middelen waarvoor afzonderlijke posten zijn opgenomen in de meetstaat.

Art. 96. § 1. Samenvattende opmetingsstaat

In de samenvattende opmetingsstaat gaat de post vergezeld van de vermelding:

- “FH”, forfaitaire hoeveelheid, wanneer de hoeveelheid aangegeven is;
- “TP”, totale prijs, wanneer de hoeveelheid niet aangegeven is;
- “VH”, vermoedelijke hoeveelheid.

Art. 100 § 1. Allerlei heffingen

De belasting op de toegevoegde waarde wordt in een afzonderlijke post van de opmetingsstaat vermeld om bij de prijs van de offerte te worden gevoegd.

Art. 100. § 2. Prijzen

De eenheidsprijzen kunnen worden gepreciseerd tot 4 cijfers na de komma.

Art. 116. Gestanddoeningstermijn voor de inschrijvers

De inschrijvers blijven gebonden door hun offerte gedurende een termijn van honderdtwintig kalenderdagen, ingaande de dag na de zitting voor de opening van de offertes.

3 KONINKLIJK BESLUIT VAN 26.09.1996 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN EN DE BIJLAGE BIJ DIT BESLUIT (ALGEMENE AANNEMINGSVOORWAARDEN VOOR DE OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR AANNEMINGEN VAN WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN EN VOOR DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN)

3.1 Algemene administratieve voorschriften in toepassing van het Koninklijk Besluit van 26.09.1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken

---

Art. 2. Contractuele documenten

De aanbestedingsdocumenten vermelden de type- en/of standaardbestekken, de algemene omzendbrieven, de technische afleveringen van het algemeen bestek en de andere documenten die op de aanneming van toepassing zijn.

Art.3. § 1. Lijst van de bepalingen waarvan wordt afgeweken van de algemene aannemingsvoorwaarden

De bepalingen waarvan het standaardbestek 250 afwijkt van de algemene aannemingsvoorwaarden zijn de artikelen:

- Art. 5. § 1.;
- Art. 7.;
- Art. 9. § 1.;
- Art. 10. § 1.;
- Art. 12. § 4.;
- Art. 12. § 7.;
- Art. 27. § 5. en 28. § 1.

Art. 4. § 2. Betalingsmodaliteiten

De werken kunnen betaald worden in maandelijkse betalingen in mindering. De aanvangsdatum van de maandperiodes blijft onveranderd gedurende de hele aanneming. Hij wordt vastgelegd in het dienstbevel, zo niet geldt de eerste dag van de maand.

De staten van de uitgevoerde onderhoudswerken van de beplantingswerken tijdens de waarborgperiode slaan op driemaandelijke perioden, die vervallen op de datum van een maand, welke overeenstemt met de datum van de voorlopige oplevering.

De door de aannemer ingediende gedetailleerde staat van de werken is opgesteld volgens de norm NBN B06-006, met een bijkomende kolom voor de genormaliseerde posten.

Een post tegen een totale prijs wordt betaald naar verhouding van het uitgevoerd gedeelte.

Elk berekend bedrag wordt afgerond op de tweede decimaal naar boven of beneden naargelang de derde decimaal hoger of gelijk is aan 5 enerzijds, of lager dan 5 anderzijds.

3.2 Algemene administratieve voorschriften in toepassing van de bijlage: Algemene aannemingsvoorwaarden voor de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en voor de concessies voor openbare werken

---

Art. 1. Omschrijving van de leiding en het toezicht op de uitvoering

Indien de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest aanbestedende overheid is, bestaat het mandaat van de leidend ambtenaar enkel uit:

1. de technische en administratieve opvolging van de werken tot en met de definitieve oplevering;
2. de keuring van de producten zowel de a priori als de a posteriori keuring;
3. het nazicht van de vorderingsstaten;
4. het opstellen van de processen-verbaal;
5. de voorlopige en definitieve oplevering der werken.

Art. 4. § 1. 3° Plannen, documenten en voorwerpen

In verband met de voorwaarden voor het gebruik van de plannen, documenten en voorwerpen van de opdracht wordt verduidelijkt dat de aanduidingen op de tekeningen betreffende de bestaande toestand slechts bij wijze van inlichting gegeven worden. De aannemer is ertoe gehouden zich vooraf persoonlijk te vergewissen omtrent de uitvoeringsvoorwaarden van zijn werken.

Milieu-hygiënisch bodemonderzoek

Indien, in het kader van hoofdstuk X van Vlarebo, er een onderzoeksplicht is in verband met de milieuhygiënische kenmerken van de bodem, dan heeft een erkende bodemsaneringsdeskundige, in opdracht van de aanbestedende overheid, een milieuhygiënisch bodemonderzoek uitgevoerd binnen de kadastrale werkzone(s). Het technisch verslag omvat de resultaten van dit onderzoek, een evaluatie van de kwaliteit en de mogelijke toepassingen van de uit te graven bodem. Een erkende bodembeheerorganisatie heeft dit technisch verslag, op vraag van de aanbestedende overheid, conform verklaard. De aannemer kan kennis nemen van dit technisch verslag bij de aanbestedende overheid; een digitale versie van dit verslag kan opgevraagd worden bij de aanbestedende overheid. Na uitvoering van het grondverzet zal de aannemer het finale bodembeherrapport van een erkende bodembeheerorganisatie voorleggen aan de aanbestedende overheid.

Art. 4. § 2. Detail- en werktekeningen

De door de aannemer ingediende tekeningen zijn voorzien van een titelblad volgens model door de aanbestedende overheid aan de aannemer te overhandigen. Deze tekeningen hebben volgende afmetingen:

- breedte: 297, 420, 594, 841 of 1188 mm (max.);
- lengte: 3000 mm (max.).

Al de tekeningen worden op duidelijke schaal opgemaakt en voorzien van de nodige en juiste maatcijfers en worden door de aannemer aan de aanbestedende overheid ter goedkeuring voorgelegd, tenminste 30 kalenderdagen vóór de aanvang der werken. Na goedkeuring door de aanbestedende overheid worden de definitieve tekeningen en documenten in minstens 5 exemplaren ingediend. Zij moeten door de aannemer gedateerd en ondertekend zijn op de daartoe bestemde plaats.

De eventueel aangebrachte wijzigingen t.o.v. de oorspronkelijke plannen of de aanvullingen worden op een ondubbelzinnige en klare wijze aangeduid en in een tabel op het plan vermeld.

De goedkeuring door de aanbestedende overheid van de uitvoeringsplannen en alle andere documenten voorgelegd door de aannemer, om het even of deze betrekking hebben op de kunstwerken of de wegeniswerken, de uitvoeringsmiddelen of de wijze van uitvoering van alle andere werken op operaties, ontlast de aannemer geenszins van zijn verantwoordelijkheid, die volledig blijft, zowel inzake de degelijkheid van de werken als de goede gang van de werkzaamheden.

Na uitvoering van de werken worden de kalktekeningen van de plannen, aangevuld en verbeterd volgens de werkelijk uitgevoerde toestand, binnen de 30 kalenderdagen na de voltooiingsdatum der werken aan de aanbestedende overheid overgemaakt.

De kalken hebben een kwaliteit van minimum 100 gr/m² en worden afgeboord met afboordlint (breedte 13 mm).

Art. 5. § 1. Bedrag van de borgtocht

De eerste alinea moet worden gelezen samen met de volgende bepalingen:

- a. Het aldus bepaald bedrag wordt vermeerderd met 10 % van de bedragen van sommige posten van de opmetingsstaat, waarvoor een a posteriori uitgevoerde keuring is voorgeschreven.
- b. Het aldus bepaald bedrag wordt vermeerderd met 20 % van de bedragen van sommige posten van de opmetingsstaat, waarvoor regelmatige onderhoudsbeurten zijn voorgeschreven tijdens de waarborgperiode.

De onder a. en b. bedoelde posten worden vermeld in de aanbestedingsdocumenten.

De motivering voor de onder a. bedoelde afwijking is het bieden van een beter alternatief voor de in Art. 12. § 7. voorziene mogelijkheid van afhoudingen, rekening houdend met de bij de wegenbouw veelvuldig en gespreid voorkomende a posteriori keuringen.

De motivering voor de onder b. bedoelde afwijking is de specifieke aard van bezaaiings- en beplantingswerken waarvoor er tijdens de waarborgperiode regelmatige onderhoudsbeurten voorgeschreven zijn.

Art. 7. Rechten van de aanbestedende overheid op de borgtocht

Dit artikel moet worden gelezen samen met de volgende bepaling:

Ingeval de proefuitslagen van de a posteriori uitgevoerde keuringen niet voldoen, worden de ten onrechte uitbetaalde bedragen afgetrokken van de eerstvolgende maandelijkse betalingen in mindering of worden, bij ontbreken ervan afgetrokken van de borgtocht.

De motivering voor deze afwijking is dezelfde als deze voor de afwijking bij Art. 5. § 1. a.

Art. 9. § 1. Vrijgave van de borgtocht

De eerste alinea van deze paragraaf wordt met de volgende bepaling aangevuld:

In voorkomend geval wordt de eerste helft van de vrijgegeven borgtocht vermeerderd met 10 % van de bedragen van sommige van de posten, waarvan sprake is paragraaf Art. 5. § 1.a. hierboven. Het aldus verkregen getal wordt naar het hoger tental afgerond.

In voorkomend geval wordt de tweede helft van de vrijgegeven borgtocht vermeerderd met 20 % van de bedragen van sommige van de posten, waarvan sprake is paragraaf Art. 5. § 1.b. hierboven.

Bij herstellingswerken binnen het laatste jaar van de waarborgtermijn bepaalt de aanbestedende overheid het bedrag van de borgtocht dat behouden blijft tot het einde van de afzonderlijke waarborgtermijn van deze herstellingswerken voorzien in Art. 43. § 2. van dit standaardbestek.

Indien evenwel de opdracht ook afzonderlijk op te leveren werken bevat, dan wordt het totale bedrag van de borgtocht verdeeld in sommen, die in verhouding staan tot de waarde van deze werken en van de andere werken.

Het grootste aldus verkregen getal wordt naar het hoger tiental afgerond en het kleinste naar het lager tiental. Wat de vrijgave van de borgtocht betreft, worden de hierboven onderscheiden werken met een afzonderlijke opdracht gelijkgesteld en worden de hierboven afgeronde getallen als de bedragen van de overeenstemmende borgtochten beschouwd.

Art. 10. § 1. Onderaannemers

De aannemer dient aan de leidend ambtenaar het bewijs voor te leggen dat, op het ogenblik dat hij de uitvoering van een deel van de opdracht aan een onderaannemer toevertrouwt, deze voldoet aan de wetgeving houdende regeling van registratie en erkenning van de aannemers, in verhouding tot het deel van de opdracht dat hij zal uitvoeren.

Zolang deze bewijzen niet zijn overgelegd, mag een onderaannemer niet werken.

De onderaannemer moet tijdens de uitvoering van het deel van de opdracht dat hem werd toevertrouwd in het bezit zijn van de vereiste registratie en erkenning.

Elke inbreuk op de geëiste registratie en erkenning van onderaannemers zal beschouwd worden als een tekortkoming van de aannemer aan de bepalingen van zijn contract, tenzij hij, overeenkomstig artikel 8 van het K.B. van 26.09.1996 en vóór de aanvang van de werken, een vrijstelling van die verplichting heeft gekregen.

Behoudens het geval waarin een dergelijke vrijstelling is verleend, kan de aanbestedende overheid zonder ingebrekestelling de onmiddellijke stopzetting bevelen van elk werk dat door een niet erkende onderaannemer wordt uitgevoerd, en in dat geval draagt de aannemer al de gevolgen van de schorsing.

Art. 12. § 1. Soorten keuringen

Zijn als onafhankelijke instantie erkend:

- voor alle producten waarvoor een “BENOR-merk” bestaat, de sectororganismen van het “Belgisch Instituut voor Normalisatie”, Brabançonnestraat 29, 1000 Brussel, tel. 02-738 01 11, fax. 02-733 42 64;
- voor alle betonproducten waarvoor geen “BENOR-merk” bestaat de VZW Probeton, Aarlenstraat 53/B9, 1040 Brussel, tel. 02-237 60 20, fax. 02-735 63 56;
- voor GFT-compost en groencompost de VZW Vlaco, Kanunnik de Deckerstraat 37, 2800 Mechelen, tel. 015-45 13 70, fax. 015-21 83 35;
- voor de milieu-hygiënische eigenschappen van uitgegraven bodem: door OVAM erkende bodembeheerorganisaties;
- voor alle andere producten en diensten de VZW Copro, Dendermondsestraat 168, 1083 Brussel, tel. 02-468 00 95, fax. 02-469 10 19.

Daar waar in dit standaardbestek nog sprake is van “onafhankelijke instantie” worden uitsluitend bovenvermelde instellingen bedoeld of eventueel die instellingen van een lidstaat van de Europese Gemeenschap waarvoor de certificatieprocedure als gelijkwaardig wordt bevonden.

Onder **III-0** “Lijst van de materialen waarvan het voorafgaand technisch nazicht moet gebeuren door een erkende onafhankelijke instantie vooraleer de materialen op de bouwplaats aangevoerd worden”, worden de materialen en de producten opgesomd waarvoor een certificatie verplicht is.

Gelijkwaardige certificatieprocedure

Een andere certificatieprocedure kan door de aanbestedende overheid als gelijkwaardig met de certificatieprocedure van een erkende onafhankelijke instantie worden bevonden indien het vertrouwen dat gesteld kan worden in de overeenkomstigheid van het product met de vooropgestelde eisen onder de andere certificatieprocedure, even groot is als onder het erkend

productcertificatiesysteem. Daartoe dient de aannemer aan te tonen dat onder de andere certificatieprocedure minstens aan de volgende voorwaarden voldaan is :

- de andere certificatieprocedure bevestigt de overeenkomstigheid met minstens alle eisen die onder het erkend productcertificatiesysteem voor het betreffende product worden bevestigd;
- de certificatie-instelling van de andere certificatieprocedure, beantwoordt aan de eisen van NBN-EN 45011-1998 (ISO GUIDE 65-1996) en is hiertoe geaccrediteerd door een organisme dat lid is van de EA (European Accreditation) – voor België is dit Belcert (BELAC);
- de andere certificatieprocedure is opgesteld in de zin van ISO/IEC GUIDE 67-2000;
- de andere productcertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zoverre deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor het betreffende product :
  - de monsterneming van het product in de fabriek of op de plaats van productie;
  - de vaststelling van de kenmerken van het product door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
  - de beoordeling van de overeenkomstigheid van het gecertificeerd product met de geldende eisen;
  - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
  - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;
  - het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van het gecertificeerde product met de geldende eisen vast te stellen.

De beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;

- het toezicht omvat minstens de volgende elementen, voor zoverre deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure:
  - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de markt en/of in de fabriek;
  - toezicht op het productieproces van grondstoffen en materialen tot eindproduct; en, in het voorkomend geval,
  - toezicht op het kwaliteitssysteem dat de productie ondersteunt.

De systemen 4 en 5 volgens ISO/IEC Guide 67 voldoen aan deze bepalingen.

- alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd in de fabriek of op de plaats van productie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze die vereist is onder de erkende certificatieprocedure;
- de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan.

Alle documenten ter staving van de gelijkwaardigheid van de andere certificatieprocedure moeten originele documenten zijn met een Nederlandse vertaling.

Aanvraag tot keuring

Voor het verkrijgen van iedere voorafgaande keuring en voor de uitvoering van de controles en proeven en het verkrijgen van de a posteriori uitgevoerde keuring moet de aannemer schriftelijk een verzoek indienen in de vorm van een formulier dat in volgorde de volgende inlichtingen vermeldt:

- het nummer van de aanbestedingsdocumenten;
- de titel van de aanbestedingsdocumenten;
- het nummer van de partij of van het perceel;

- de specificaties van het te keuren product of werk;
- de technische voorschriften van de aanbestedingsdocumenten waaraan het te keuren product of werk moet voldoen;
- de posten van de opmetingsstaat waarin het te keuren product of werk is voorgeschreven;
- de plaats waar de keuring moet worden verricht;
- de te verrichten controles en/of proeven en de plaats waar ze moeten verricht worden;
- in voorkomend geval het bewijs dat de verwerkte producten, hetzij het merk van overeenkomstigheid dragen, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de aanbestedingsdocumenten, door een onafhankelijke instantie werden nagezien.

Dat verzoek wordt in het geval van overhandiging genotificeerd in het dagboek der werken.

Art. 12. § 4. Keuringskosten

De berekeningswijze van de keuringskosten is vermeld in Art. 27. § 2.

Art. 12. § 7. A posteriori uitgevoerde keuring

De laatste alinea van deze paragraaf vervalt.

Art. 13. § 1. Opdrachten voor aanneming van werken

De modaliteiten voor de prijsherziening zijn:

1° Algemene formule

De prijsherziening wordt berekend met de volgende algemene formule:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{S}{S} + b_1 \cdot \frac{X_1}{X_1} + b_2 \cdot \frac{X_2}{X_2} + \dots + b_n \cdot \frac{X_n}{X_n} + c \right)$$

Bij de berekening wordt eerst iedere breuk herleid tot een decimaal getal met maximum 5 decimalen. Hiertoe wordt de vijfde decimaal vermeerderd met 1 als de zesde decimaal gelijk is aan of groter is dan 5.

Vervolgens wordt ieder aldus berekend decimaal getal vermenigvuldigd met de overeenkomstige parameter. De verkregen producten worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven afgerond op de vijfde decimaal.

p	is het voor de beschouwde periode aan de aannemer te vereffenen bedrag exclusief belasting over de toegevoegde waarde en zonder toepassing van straffen;
P	is het voor de beschouwde periode aan de aannemer te vereffenen bedrag exclusief belasting over de toegevoegde waarde en zonder toepassing van prijsherziening en straffen;
a, b ₁ , b ₂ , ..., b _n , c	zijn parameters vastgesteld in de aanbestedingsdocumenten; hun som is gelijk aan één; c is minimum 0,20;
S	is het gemiddelde van de uurlonen van de geschoolde werklieden, de geoefende werklieden en de handlangers, zoals die door het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf vastgesteld zijn, vermeerderd met het totaal percentage van de sociale lasten en verzekeringen, zoals aangenomen door het federaal ministerie, 10 kalenderdagen voor de opening van de offerten. Inzake het stelsel van de sociale lasten behoren de werken tot de categorie A – werken waarvoor de maximum bijdrage verschuldigd is aan het Fonds voor

Bestaanszekerheid der Bouwvakarbeiders voor de vergoedingen: vorst, dubbel verlofgeld, vergoedingen – bouw en getrouwheidspremies, en die blootgesteld zijn aan het slecht weer;

- s is hetzelfde gemiddelde van de uurlonen, zoals aangenomen door het federaal ministerie op de aanvangsdatum van de beschouwde periode;
- $X_1, X_2, \dots, X_n$ zijn referentieprijzen van specifieke producten of indexcijfers op basis van een jaarlijks verbruik van specifieke producten op de inlandse markt, vastgesteld voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- $x_1, x_2, \dots, x_n$ zijn dezelfde referentieprijzen of dezelfde indexcijfers vastgesteld voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

2° Bijzondere toepassingen van de algemene formule

- a) De opdracht omvat hoofdzakelijk het aanleggen van wegen met bitumineuze verhardingen. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,40 \cdot \frac{s}{S} + 0,40 \cdot \frac{k_1}{K_1} + 0,20 \right)$$

- K_1 is het indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten bij wegebouwwerken met bitumineuze verhardingen op de inlandse markt, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- k_1 is hetzelfde indexcijfer, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- b) De opdracht omvat hoofdzakelijk het aanleggen van wegen met cementbetonverhardingen. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,40 \cdot \frac{s}{S} + 0,40 \cdot \frac{k_2}{K_2} + 0,20 \right)$$

- K_2 is het indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten bij wegebouwwerken met cementbetonverhardingen op de inlandse markt, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- k_2 is hetzelfde indexcijfer, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- c) De opdracht omvat hoofdzakelijk het aanbrennen van bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,17 \cdot \frac{s}{S} + 0,30 \cdot \frac{m_1}{M_1} + 0,18 \cdot \frac{m_2}{M_2} + 0,12 \cdot \frac{m_3}{M_3} + 0,23 \right)$$

- M_1 is de referentieprijzen van petroleumbitumen in bulk (zone I), vastgesteld door het federaal ministerie (O.W. 564), voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- M_2 is de referentieprijzen van in de aanbestedingsdocumenten bepaalde specifieke steenslag, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- M_3 is de referentieprijzen van dieselolie voor ander gebruik dan het drijven van motorvoertuigen op de openbare weg (zone I), vastgesteld door het federaal ministerie (O.W. 550), voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;

m_1, m_2, m_3 zijn dezelfde referentieprijzen, vastgesteld door het federaal ministerie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- d) De opdracht omvat hoofdzakelijk beplantingswerken en arbeidsintensieve werken. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,65 \cdot \frac{s}{S} + 0,10 \cdot \frac{i}{I} + 0,25 \right)$$

- I is het referentie-indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten in het bouwbedrijf op de inlandse markt, vastgesteld door het federaal ministerie voor de kalendermaand die de opening van de offerten voorafgaat;
- i is hetzelfde referentieindexcijfer, vastgesteld door het federaal ministerie voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

Voor de driemaandelijke periode van de onderhoudswerken van beplantingen wordt voor “s” en “i” de gemiddelde waarde van de 3 maanden berekend vanaf de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

- e) De opdracht omvat hoofdzakelijk herstellings- en verbeteringswerken aan onbevaarbare waterlopen. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,40 \cdot \frac{s}{S} + 0,40 \cdot \frac{i}{I} + 0,20 \right)$$

- f) De opdracht omvat hoofdzakelijk ruimingswerken aan onbevaarbare waterlopen. De prijssherziening wordt berekend met de volgende formule:

$$p = P \times \left(0,70 \cdot \frac{s}{S} + 0,30 \right)$$

Art. 15. § 1. Betaling van de werken

Punt 3° wordt als volgt aangevuld:

Onder “eindvereffening” wordt verstaan de laatste betaling van de in de opmeting opgenomen uitgevoerde werken, als zodanig door de aanbestedende overheid aangegeven, met uitzondering van die werken die tijdens de waarborgtermijn moeten worden uitgevoerd.

Art. 19. § 1. Opleveringen en waarborgtermijnen

Indien de aanbestedingsdocumenten voor werken die moeten aangevat worden nadat andere werken van de opdracht geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd, een afzonderlijke uitvoeringstermijn voorschrijven, dan worden deze werken afzonderlijk opgeleverd.

De kosten van de prestaties die in verband met de opleveringen worden geleverd door derden worden ten laste van de aannemer aangerekend tegen de door deze derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de prestaties die de aannemer in verband met de opleveringen zelf uitvoert, blijven te zijnen laste.

Art. 20. § 4. Straffen

Speciale straffen

- a) Voor inbreuken op de wets- en reglementsbepalingen betreffende de veiligheid op de bouwplaatsen en het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en voor inbreuken op de voorgeschreven maatregelen i.v.m. verkeershinder en toegankelijkheid van de aangrenzende eigendommen, worden de straffen zoals bepaald in § 4. verdubbeld.

b) Voor elke niet vervangen eenheid (plant, levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a.) wordt een straf toegepast ten belope van het vijfvoudige van de eenheidsprijs der inschrijving van die betrokken eenheid (plant, levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a.) en dit voor zover geen ambtshalve maatregelen worden toegepast.

c) Voor het niet of slecht uitvoeren van onderhoudsbeurten van groenvoorzieningen

Wanneer de leidend ambtenaar vaststelt dat bepaalde onderhoudswerken niet of slecht uitgevoerd zijn, zal vanaf de datum vermeld in het proces-verbaal de volgende straf worden toegepast:

- voor de periode van 1 april tot 31 oktober: 1/24 of 1/36 van de raming van het geheel van de onderhoudswerken hetzij ⁽³⁾ EUR per week, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt. Indien het beperkt blijft tot één of meerdere posten van de onderhoudswerken zal deze straf beperkt blijven tot een deel van deze raming volgens het aantal posten;
- voor de periode van 1 november tot 31 maart: 1/24 of 1/36 van de raming van het geheel van de onderhoudswerken hetzij ⁽³⁾ EUR per maand, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt. Indien het beperkt blijft tot één of meerdere posten van de onderhoudswerken zal deze straf beperkt blijven tot een deel van deze raming volgens het aantal posten.

De straf zal van de eerstvolgende onderhoudsstaat worden afgehouden. Zo het bedrag van de onderhoudswerken niet volstaat, zal de straf van de borgsom worden afgehouden.

Afhankelijk van de periode zal om de week, respectievelijk om de maand vanaf de datum van het proces-verbaal de straf herhaald worden indien de onderhoudswerken nog niet of onvolledig zijn uitgevoerd.

Het spreekt vanzelf dat het toepassen van een straf een supplementaire maatregel is, en dat de niet of slecht uitgevoerde onderhoudswerken eveneens niet zullen betaald worden volgens de desbetreffende post van de opmetingsstaat.

d) Voor het slecht uitvoeren van onderhoud van en langs een waterloop worden de volgende speciale straffen toegepast:

- voor het onherstelbaar beschadigen of onrechtmatig vellen of rooien van houtgewas: 12,50 EUR per boom of struik;
- voor het afgraven of afschrappen van taluds: 12,50 EUR per m²;
- voor het niet treffen van de nodige maatregelen vermeld onder **XIII-1.1.2.15**: 250 EUR per overtreding;
- voor het niet stipt opvolgen van een voorgeschreven verplichte uitvoeringswijze voor de ruimingswerken, volgens **XIII-1.1.2.1**: 250 EUR.

e) Voor het slecht uitvoeren van rioleringswerken worden de volgende speciale straffen toegepast:

- voor het leggen van buizen of kokers zonder drooghouden van de sleuf: 62,50 EUR;
- voor het leggen van buizen zonder rekening te houden met de minimaal en maximaal toegelaten sleufbreedten: 62,50 EUR;
- voor het plaatsen van inspectieputten zonder drooghouden van de bouwput: 62,50 EUR;
- voor het aanvullen van de sleuven niet-overeenkomstig de bepalingen van **VII-1.1.2.5** of **VII-5.1.2.6**: 62,50 EUR.

Herhalingen

De aanbestedende overheid is gerechtigd de straffen zoveel malen toe te passen als:

- de inbreuk is gepleegd;

---

³ Dit bedrag wordt vermeld in de aanbestedingsdocumenten, zo niet geldt 1/24 of 1/36 van de bedragen van het geheel van de onderhoudswerken volgens de offerte, wanneer de waarborgtermijn respectievelijk 2 of 3 jaar bedraagt.

- er werknemers zijn op wie de inbreuk is gepleegd.

De aanbestedende overheid is gerechtigd dit aantal malen ambtshalve vast te stellen, wanneer het door de schuld van de aannemer niet juist kan worden bepaald.

Bij herhaling van een bepaalde inbreuk, eventueel op een andere plaats, wordt een straf toegepast gelijk aan de betreffende straf, zoals hierboven bepaald, vermenigvuldigd met het aantal malen dat deze inbreuk werd vastgesteld.

Art. 20. § 9. Korting wegens minderwaarde

In het algemeen is de korting wegens minderwaarde de som van specifieke kortingen wegens minderwaarde voor de onderscheiden afwijkingen.

Voor de a posteriori uitgevoerde technische keuring worden die specifieke kortingen wegens minderwaarde voor sommige afwijkingen bepaald door formules gegeven in de technische bepalingen van onderhavig standaardbestek en eventueel bijzonder bestek.

Wanneer afwijkingen op de kwaliteit, het gewicht, de afmetingen en de andere criteria tot beoordeling van het voor keuring aangeboden product of werk worden vastgesteld, is de aanbestedende overheid gerechtigd die formules toe te passen voor zover:

- de afwijkingen, volgens het oordeel van de aanbestedende overheid, onbelangrijk zijn en geen ernstige tekortkomingen bij het gebruik, het verwerken en ten aanzien van de levensduur zouden kunnen teweegbrengen;
- de korting wegens minderwaarde voor het voor keuring aangeboden product of werk in een deelvak of een vak, 100 percent van de offerteprijs ervan niet overschrijdt.

Zo niet wordt het voor keuring aangeboden product of werk door de aanbestedende overheid geweigerd.

Indien de meetmethode in de aanbestedingsdocumenten afwijkt van die van het standaardbestek, worden de in de formules voorziene eenheden vervangen door de in de aanbestedingsdocumenten bepaalde eenheden.

Indien de korting wegens minderwaarde lager is dan 50 EUR, dan wordt deze niet aangerekend.

Art. 24. § 1. Werken tegen een globale prijs

In geval van tegenstrijdigheid tussen de beschrijvende en de samenvattende opmetingsstaat heeft de beschrijvende opmetingsstaat voorrang.

Art. 24. § 2 en § 3. Werken tegen een andere dan een globale prijs

Ingeval van tegenstrijdigheid tussen de verschillende documenten, geldt voor de interpretatie dezelfde orde als voor werken tegen een globale prijs.

Art. 25. § 1. Elementen die in de prijzen zijn begrepen

Punt 2° moet worden gelezen samen met volgende bepaling:

Alle voorlopige of definitieve verleggingen van installaties van concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen die enkel noodzakelijk zijn wegens het gebruik van bijzondere uitvoeringsmiddelen gekozen door de aannemer zijn inbegrepen in de aannemingsom.

Punt 4° moet worden gelezen samen met volgende bepaling:

De te verwijderen grond wordt volgens het traceerbaarheidssysteem van een erkende bodembeheerorganisatie afgevoerd naar bestemmingen die overeenstemmen met het bijgevoegde en conform verklaarde technisch verslag van het eveneens bijgevoegde milieutechnisch bodemonderzoek.

Punt 5° moet worden gelezen samen met volgende bepalingen:

De algemene regel is dat de levering, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de in de aanbestedingsdocumenten voorgeschreven materialen voor rekening zijn van de aannemer. Zo niet worden in de aanbestedingsdocumenten de herkomst, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de materialen gespecificeerd.

Onverminderd de bepalingen van artikel 34., zijn alle werken, leveringen en bijkomende werkzaamheden inherent aan de uitvoering van algemene maatregelen voorzien in Art. 30. inbegrepen in de aannemingssom, tenzij hiervoor een afzonderlijke post voorzien is.

De aannemer is verplicht op zijn kosten alle werken, leveringen en bijkomende werkzaamheden uit te voeren die niet expliciet vermeld zijn in een post van de opmetingsstaat, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aanneming zoals ze bepaald is in de aanbestedingsdocumenten en/of voor de uitvoering van die post.

Krachtens de Koninklijke Besluiten van 5 mei 1952, 20 juli 1978 en 5 februari 1981 betreffende het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw, is de aannemer eventueel een bijdrage aan dat centrum verschuldigd. In de opmetingsstaat wordt hiervoor geen afzonderlijke post opgenomen.

Punt 6°: De berekeningswijze van de keuringskosten is vermeld in Art. 27. § 2.

Aan deze paragraaf wordt toegevoegd:

De aandacht van de aannemer wordt gevestigd op het feit dat vanaf 1 oktober 1996 het “Bodemsaneringsdecreet” en de uitvoeringsbesluiten in werking getreden zijn.

Wanneer gronden dienen aangevoerd te worden, dient de aannemer in te staan voor de vrachtdocumenten waaruit blijkt dat de grond voldoet, zowel aan de grondmechanische kwaliteitseisen als aan de milieueisen.

Bij afvoer van gronden buiten de werkzone dient de aanbestedende overheid het bewijs te leveren van herkomst en van de kwaliteit van de af te voeren gronden.

Art. 27. § 1. Keuring – Algemeen

Wanneer voor de te leveren producten het BENOR- of COPRO-merk bestaat, dan mogen enkel producten geleverd worden met het merk BENOR of COPRO.

Bij elke levering moet de aannemer aan de gemachtigde van de aanbestedende overheid een vrachtbrief voorleggen, opgesteld en ondertekend door de fabrikant en/of de leverancier waarin wordt vermeld:

- de datum van de aflevering;
- de omvang van de aflevering;
- in voorkomend geval:
  - het certificaat van de onafhankelijke instantie die het product heeft nagezien;
  - het attest van de onafhankelijke instantie die de partijkeuring heeft uitgevoerd.

De algemene regel is dat de producten niet verwerkt mogen worden vooraleer zij door de leidende ambtenaar of zijn gemachtigde werden goedgekeurd. Wanneer evenwel de aannemer aantoonde dat de producten die hij zal aanwenden door een erkende onafhankelijke instantie werden nagezien, dan mag hij ze verwerken vooraleer zij door de leidende ambtenaar of zijn gemachtigde zijn goedgekeurd.

Als 4de alinea in art. 27. § 1.:

Voor werken waarbij puingranulaten worden aangewend, vraagt VLAREA voor de meeste toepassingen een COPRO-keuring of een gelijkwaardige kwaliteitscontrole. Iedere vracht puingranulaten wordt vergezeld van een afleveringsbon. De afleveringsbon vermeldt minstens de volgende elementen:

- een volgnummer;

- naam van de producent;
- productiezetel met zijn identificatienummer;
- datum en uur van afvoer;
- productidentificatie;
- nauwkeurige omschrijving van de bestemming;
- naam van de vervoeder;
- nummerplaat van het vervoermiddel;
- hoeveelheid (ton) puingranulaat;
- vermelding met certificaat COPRO of “gelijkwaardige kwaliteitscontrole”;
- in voorkomend geval: de bewijsstukken inzake gelijkwaardigheid van de kwaliteitscontrole.

Bij het begin van het werk moet afgesproken worden tussen de aannemer en de leidend ambtenaar hoe de afleveringsbonnen van puingranulaten zullen verzameld worden op het werk, ook bij afwezigheid van een toezichter. Zoniet moeten de afleveringsbons dagelijks afgegeven worden aan het adres van de aanbestedende overheid.

Als 5de alinea in art. 27. § 1.:

Bij aanvoer van grond (uitgegraven bodem) wordt volgende keuring voorzien:

Keuring voor toepassing op de plaats van bestemming (voorafgaande keuring)

Uitgegraven bodem mag alleen aangevoerd worden indien deze geattesteerd is op basis van een bodembeheerrapport. De aannemer dient bij de aanbestedende overheid een schriftelijke “melding van aanvoer” in. Deze dient uiterlijk 5 dagen, voorafgaand aan de aanvoer van de uitgegraven bodem, aan de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde te worden overgemaakt. Deze “melding van aanvoer” vermeldt minstens de volgende elementen:

- het nummer van de aanbestedingsdocumenten;
- de titel van de aanbestedingsdocumenten;
- de datum of de periode van de aanvoer;
- de herkomst van de aangevoerde uitgegraven bodem;
- de referenties van het bodembeheerrapport van de aangevoerde uitgegraven bodem;
- de posten van de opmetingsstaat met betrekking tot de aanvoer van uitgegraven bodem;
- de vakken van de werkzone waar de uitgegraven bodem verwerkt wordt.

Het bodembeheerrapport is als bijlage gevoegd bij de “melding van aanvoer”.

Bij aflevering van de uitgegraven bodem op de bouwplaats dient de aannemer vrachtdocumenten te leveren aan de afgevaardigde van de aanbestedende overheid. Deze documenten tonen aan dat de aangevoerde uitgegraven bodem overeenstemt met de grond waarop de resultaten van de voorafgaande keuring van toepassing zijn.

Art. 27. § 2. Keuringsmodaliteiten

De paragraaf moet worden gelezen samen met volgende bepalingen:

1° Algemene toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

a) Merken, bemonsteren, controles en proeven

Volgende bepalingen gelden:

De algemene regel is dat het merken, het bemonsteren en de controles betreffende het algemeen uitzicht, de afwerking, de afmetingen, de massa van de te keuren producten en de proeven voor zover ze in situ moeten worden uitgevoerd, op de bouwplaats: o.a.

- de controle van het draagvermogen;

- het profiel en de vlakheid van het(de) oppervlak(ken);
- de dikte van de afgegraven bovenste bodemlaag en van de afdekkingslaag;
- de verdichting;
- de bodempeilen en -hellingen en dwarsafmetingen van sloten;
- het tracé;
- het lengteprofiel;
- de waterdichtheid van de riolering volgens **VII-1.3.4**;
- de video-inspectie

of op de plaats van bestemming van de levering op tegenspraak worden verricht door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, d.w.z. in aanwezigheid van de aannemer of zijn gemachtigde en eventueel ook van de fabrikant of zijn gemachtigde, in het geval dat deze door de aannemer is uitgenodigd. Bij verstek is de gemachtigde van de aanbestedende overheid gerechtigd de verrichtingen alleen uit te voeren.

Evenwel kunnen de aanbestedingsdocumenten vermelden dat voor sommige producten de verrichtingen op andere plaatsen moeten gebeuren.

Door bemiddeling van de aannemer worden kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkrachten alsmede de gekalibreerde proefwerktuigen, gebruikelijke voorwerpen en gewaarmerkte meettoestellen die hierbij nodig zijn verstrekt. De te kalibreren toestellen moeten voorzien zijn van een kalibratiecertificaat met geldigheidsdatum. Voor het verrichten van de wegingen die nodig zijn voor het nazicht van de producten waarvoor een theoretische of een benaderende massa werd vooropgesteld, moeten behoorlijk geijkte weegtoestellen kosteloos ter beschikking van de aanbestedende overheid gesteld worden. De kosten van de prestaties die in verband met de keuringen door derden geleverd worden, worden ten laste van de aannemer aangerekend tegen deze door derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de video-inspectie van de riolen door een door de aanbestedende overheid gekozen laboratorium, erkend voor het uitvoeren van rioolonderzoeken, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De kosten van een nieuwe video-inspectie door een laboratorium, erkend voor het uitvoeren van rioolonderzoeken, na herstelling of kuisen van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de aannemer.

De kosten van de waterdichtheidsproeven van de riolen voor gevallen 2 en 3, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. In samenvattende opmetingsstaat wordt hiervoor een afzonderlijke post opgenomen. De kosten van nieuwe waterdichtheidsproeven van de riolen voor gevallen 2 en 3, na een eventuele herstelling van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de aannemer.

b) Vervangingsproducten en vervangingswerken

De kosten van de voorbereiding van de monsters, van het vervaardigen van proefstukken en proeven betreffende vervangingsproducten en het dubbel nazicht van de producten en werken zijn voor rekening van de aannemer.

De producten of werken die een eerste maal werden geweigerd doch na omwerking of behandeling opnieuw voor keuring worden aangeboden, worden insgelijks als vervangingsproducten of vervangingswerken beschouwd.

Wanneer de a posteriori uitgevoerde keuring van de werken vaksgewijze gebeurt, moeten ze slechts vervangen, omgewerkt of behandeld worden voor zover als nodig, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de aanbestedingsdocumenten. De aanbestedende overheid verricht alsdan alleen een nazicht van de werken voor zover ze dienden vervangen, omgewerkt of behandeld te worden, d.w.z. dat de individuele proefresultaten vastgesteld bij het vroeger nazicht behouden blijven, behalve waar de werken moeten vervangen, omgewerkt of behandeld worden. De aannemer wordt geacht hiermede impliciet akkoord te gaan. Zo niet dient hij, binnen de vijftien kalenderdagen nadat de

weigering werd meegedeeld, de aanbestedende overheid uitdrukkelijk te verzoeken de werken in het geweigerd vak aan een volledig nieuw nazicht te onderwerpen.

Om te kunnen nagaan of de aannemer de werken voor zover als nodig vervangen, omgewerkt of behandeld heeft, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de aanbestedingsdocumenten, verricht de aanbestedende overheid in de betreffende deelvakken in voorkomend geval een dubbel nazicht, namelijk waar de werken niet werden vervangen, omgewerkt of behandeld en waar wel.

De uitslag van elk nazicht afzonderlijk moet voldoening schenken. Voor het bepalen van eventuele rafacties worden als representatieve proefresultaten voor het betreffende deelvak, de gewogen gemiddelden van de individuele proefresultaten van het dubbel nazicht genomen, rekening houdende met de hoeveelheden van de wel en van de niet vervangen, omgewerkte of behandelde werken.

2° Bijzondere toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De algemene regel is dat de andere dan in de algemene toepassingsmodaliteiten voorziene controles en proeven worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in erkende laboratoria naar keuze van de aanbestedende overheid.

Onmiddellijk na het nemen en het merken van de monsters door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, van de te beproeven stukken of van de materialen voor het vervaardigen van de proefstukken, worden deze producten door bemiddeling van de aannemer kosteloos onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden naar de laboratoria die met het nazicht zijn belast.

a) de voorafgaande technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aannemer.

De aannemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Evenwel kunnen de aanbestedingsdocumenten vermelden dat, voor sommige producten, de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant, van de leverancier of van de aannemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, indien de aannemer hierom verzoekt.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant of van de leverancier, worden de in gereedheid gebrachte proefmonsters of te onderzoeken stukken binnen de vijftien kalenderdagen na het merken, ter beschikking van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gesteld. Het nazicht gebeurt in aanwezigheid van deze gemachtigde. De proeven op de producten en de kosten van de voorbereiding van de monsters, zijn alsdan altijd voor rekening van de aannemer waar zij ook mogen plaatsvinden.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de aannemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, verstrekt de aannemer kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de werktuigen en de gebruikelijke voorwerpen die voor het nazicht en de keuring van de producten nodig zijn. Hij stelt kosteloos gewaarmerkte meettoestellen en proefwerktuigen voor het verrichten van de proeven in zijn werkhuizen of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering ter beschikking van de aanbestedende overheid.

In het geval echter dat de aannemer kan aantonen dat de producten die hij zal aanwenden, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de algemene aannemingsvoorwaarden en/of van de aanbestedingsdocumenten, door een onpartijdige instelling werden nagezien, worden de andere controles en de proeven uitsluitend verricht in de laboratoria van een bestuur of in erkende laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten

betreffende de voorbereiding van de monsters en/of van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Indien de aanbestedingsdocumenten het voorschrijven zijn volgende modaliteiten van toepassing.

Voor het uitvoeren van aanplantingen, inclusief het aanbrengen van levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.d., zowel bij aanleg- als bij onderhoudswerken als bij vervangingen, wordt al het plantgoed verplicht vooraf ter keuring aangeboden. Deze voorafgaande technische keuring van plantgoed wordt uitgevoerd in het plantseizoen. Hiervoor dient de aannemer een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de planten gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring en/of inkuiling en gedetailleerd het aantal planten per soort met de maten omschrijven.

De keuring van planten gebeurt op de plaats van bewaring en/of inkuiling, welke moet gelegen zijn op/of in de nabijheid van de bouwplaats en aanvaard door de aanbestedende overheid. De keuringen gebeuren in geen geval in de kwekerij noch bij de (groot)handel.

De keuring van plantgoed in het plantseizoen sluit geen voorafgaandelijk nazicht uit in de kwekerij gedurende het groeiseizoen. Dit voorafgaandelijk nazicht geeft geen enkele verbintenis of vrijstelling voor de verplichte keuring van plantgoed in het plantseizoen.

De resultaten van de keuring worden medegedeeld met een keuringsverslag.

De aanbestedende overheid kan in het bijzonder bestek, in afwijking van de AAV, een kortere termijn bepalen voor kennisgeving.

Afgekeurd plantgoed moet binnen de 24 uur afgevoerd worden van de plaats van bewaring en/of inkuiling en vervangen door nieuw materiaal, dat opnieuw ter keuring moet aangeboden worden.

De voorafgaande keuring van het plantgoed in het plantseizoen sluit de verantwoordelijkheid van de aannemer niet uit wat hergroei, inwendige kwaliteit en echtheid van de planten betreft.

b) de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Art. 27. § 3. Keuringstermijn

Keuringstermijn m.b.t. de a posteriori uitgevoerde keuringen:

Voor de uitvoering van de controles en de proeven, die na voltooiing van de gezamenlijke werken niet meer uitgevoerd kunnen worden, beschikt de aanbestedende overheid over een termijn van maximum vijf werkdagen, ingaande de dag na het ontvangen van het verzoek van de aannemer om tot de controles en de proeven over te gaan.

Voor de uitvoering van de andere controles en proeven en de kennisgeving van de goedkeuring of afkeuring beschikt de aanbestedende overheid over maximum dertig kalenderdagen, ingaande de dag na het ontvangen van het verzoek om tot de keuring over te gaan en bij ontstentenis ervan de dag na voltooiing van de gezamenlijke werken.

Deze termijn wordt vermeerderd met dertig kalenderdagen indien de keuringsverrichtingen een onderzoek in een laboratorium met zich brengen.

Bovendien moeten de te keuren producten of werken dertig kalenderdagen voor het verstrijken van de termijn voldoende ouderdom hebben om het onderzoek in het laboratorium te kunnen verrichten. Zo niet wordt de termijn overeenkomstig aangepast.

Art. 27. § 5. Tegenproef

Deze paragraaf wordt door volgende bepalingen gewijzigd of aangevuld.

Alinea 2 tot 4 wordt vervangen door:

De tegenproef kan het onderzoek van al de eigenschappen die ook voor het eerste nazicht werden vooropgesteld, inhouden.

De algemene regel is, dat alsdan de tegenproef uitgevoerd wordt op grond van eenzelfde aantal monsters en proefstukken zoals bij het eerste nazicht, in een laboratorium dat in gemeen overleg tussen partijen aangewezen wordt onder de erkende laboratoria.

Indien dit evenwel niet mogelijk blijkt wordt de tegenproef uitgevoerd op grond van het dubbel aantal monsters en proefstukken zoals bij het eerste nazicht. In dat geval worden deze monsters en proefstukken voor de helft in de gekozen erkende laboratoria van iedere partij nagezien.

Wanneer de uitslag van de proeven niet in zijn geheel maar alleen voor sommige proefresultaten wordt betwist, betreft de tegenproef alleen de betwiste proefresultaten en wordt het aantal monsters en proefstukken voor de tegenproef overeenkomstig aangepast.

Ingeval de aanvrager van de tegenproeven wenst dat het onderzoek al de eigenschappen omvat die ook voor het eerste nazicht werden vooropgesteld, dient dit uitdrukkelijk in de aanvraag vermeld.

Teneinde representatief te zijn, moeten de kenmerken van de monsters en proefstukken voor de tegenproef, zoveel mogelijk deze van de monsters en proefstukken voor de oorspronkelijke proef benaderen; derhalve moet bij bemonstering in situ, de monsterneming voor de tegenproef verricht worden in de onmiddellijke omgeving van de plaatsen waar de monsters voor de oorspronkelijke proef werden genomen.

Na alinea 6 wordt volgende bepaling toegevoegd:

In geval van een dubbel aantal monsters worden als individuele waarden beschouwd, de paarsgewijze berekende gemiddelden van de individuele waarden van de beide laboratoria.

Alinea 7 wordt vervangen door:

De kosten van de tegenproef vallen ten laste van de aanbestedende overheid in het geval de uitslagen van de tegenproef volledig voldoen aan de gestelde eisen zonder dat deze aanleiding geven tot enige minderwaarde.

Na alinea 10 wordt volgende bepaling toegevoegd:

De aanbestedende overheid beschikt voor de kennisgeving van de goedkeuring of afkeuring over maximum dertig kalenderdagen, ingaande de dag na de verzending van de aanvraag van de tegenproeven.

Deze termijn wordt op zestig kalenderdagen gebracht, indien de keuringsverrichtingen een onderzoek in een laboratorium meebrengen.

Ingeval de monsters door bemiddeling van de aannemer, onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden worden naar het laboratorium dat met het nazicht belast is, valt de termijn die verloopt tussen het nemen en het merken van de monsters enerzijds, en hun ontvangst bij het laboratorium anderzijds, buiten de termijn waarover de aanbestedende overheid beschikt om van haar beslissing tot aanvaarding of weigering kennis te geven.

Art. 28. § 1. Bevel tot uitvoering en leiding van de werken

Punt 1° van deze paragraaf wordt door de volgende bepaling vervangen:

Behoudens voor de gedurende de winter gegunde werken en waarvan de uitvoering tot het gunstige seizoen moet worden uitgesteld, dient de aanbestedende overheid de aanvang van de werken vast te stellen tussen de dertigste en zestigste kalenderdag volgend op de dag waarop aan de aannemer kennis werd gegeven van de goedkeuring van zijn offerte.

Ingeval van bezaaiings- en/of beplantingswerken is de aanbestedende overheid gerechtigd, i.p.v. de aanvang van de werken binnen de hiervoor gegeven perken vast te stellen vóór het gunstige seizoen, de uitvoering van de werken uit te stellen tot het gunstige seizoen.

De aanbestedende overheid is eveneens gerechtigd i.p.v. de aanvang van de werken binnen de hiervoor gegeven perken vast te stellen laat op het gunstige seizoen, de uitvoering van de werken uit te stellen tot het eerstvolgende gunstige seizoen, dit is:

- voor bezaaiingswerken volgens **XI-8.1.1.3**, **XI-8.3.2.3.A** en **XI-8.4.1.3.A** van 1 augustus tot en met 15 oktober en van 16 maart tot en met 15 juni;
- voor beplantingswerken van planten met naakt wortelgestel volgens **XI-10.2.1.2**, **XI-10.3.1.2.D**, **XI-10.4.1.2.D**, **XI-10.5.1.2.D** en **XI-10.6.1.2.D** van 1 november tot en met 15 april;
- voor beplantingswerken van planten met kluit of in container volgens **XI-9.4.1.2.B**, **XI-10.3.1.2.D**, **XI-10.4.1.2.D** en **XI-10.6.1.2.D** van 15 september tot en met 15 mei.

Indien de aanbestedingsdocumenten voor bezaaiings- en/of beplantingswerken, die moeten aangevat worden nadat andere werken van de opdracht geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd, een afzonderlijke uitvoeringstermijn voorschrijven, stelt de aanbestedende overheid de aanvang van de bezaaiings- en/of beplantingswerken vast ten laatste op de datum dat de eraan voorafgaande werken volledig zijn voltooid. Wanneer deze datum evenwel vóór het gunstige plantseizoen of laat op het gunstige seizoen valt (zie **XI-8.1.1.3**, **XI-8.3.2.3.A**, **XI-8.4.1.3.A**, **XI-9.4.1.2.B**, **XI-10.2.1.2**, **XI-10.3.1.2.D**, **XI-10.4.1.2.D**, **XI-10.5.1.2.D** en **XI-10.6.1.2.D**), is de aanbestedende overheid gerechtigd de uitvoering uit te stellen tot het eerstvolgende gunstige seizoen.

Er moet een minimum van dertig kalenderdagen verlopen tussen het zenden van de brief waarbij de aanvang van de werken wordt vastgesteld en de hiervoor bepaalde datum. Deze bepaling geldt echter niet voor een spoedgeval of voor de andere dan de eerste fase van eenzelfde opdracht.

Indien de in het eerste lid gestelde termijn van zestig kalenderdagen verstrijkt zonder dat de aanbestedende overheid een datum voor de aanvang van de werken heeft vastgesteld of indien zij die datum buiten deze termijn heeft bepaald, is de aannemer gerechtigd de verbreking van het contract te eisen en/of het herstel van de hierdoor geleden schade te vorderen.

De rechten van de aannemer vervallen indien hij hiervan binnen de dertig kalenderdagen na de dag van het verstrijken van deze termijn, geen gebruik maakt. Hij moet hieromtrent zijn wil uitdrukkelijk en bij ter post aangetekende brief aan de aanbestedende overheid doen kennen.

Behoudens de bepalingen van het tweede en het derde lid, is de aannemer verplicht de werken op de dag die hem werd meegedeeld aan te vangen en deze regelmatig voort te zetten zodat zij volledig binnen de in de aanbestedingsdocumenten gestelde uitvoeringstermijn zullen voltooid zijn.

Aan deze paragraaf worden volgende bepalingen toegevoegd:

5° WERKPROGRAMMA

Uiterlijk een maand na de betekening van de goedkeuring van zijn offerte bezorgt de aannemer het volledige werkprogramma betreffende de gehele aanneming.

Voor alle opdrachten vanaf de klasse 7 van de erkenning der aannemers wordt dit programma opgemaakt volgens de methode “Program Evaluation and Review Technique” (PERT).

Dit programma bevat:

1. het netwerk (grafische voorstelling) met opgave van:
  - de genummerde werkzaamheden (handelingen);
  - de beschrijving van de werkzaamheden;
  - de onderlinge verbanden tussen de werkzaamheden;
  - de kritieke weg.
2. een tabel (checklist) die weergeeft:
  - het werk (nummer en beschrijving);

- de voorgestelde duur, waarbij de termijnen in werkdagen zijn uitgedrukt (voor een totale termijn N uitgedrukt in kalenderdagen, wordt aangenomen dat hij overeenstemt met een aantal werkdagen gelijk aan $N \times 0,7$ (naar beneden afgerond op de eenheid));
  - de data – ten vroegste en ten laatste – van het begin en het einde van de werkzaamheden;
  - de totale speling.
3. het in GANTT-diagram omgezet netwerk met aanduiding van de kritieke werkzaamheden, van de speling en van een klassering van de werkzaamheden eigen aan de voornaamste eventuele onderaannemers.
  4. zodra het dienstbevel gegeven is, wordt de tabel aangevuld met kalenderkenmerken.
  5. eventueel een verklarende nota.

Het in te dienen PERT-netwerk omvat ten minste zoveel werkzaamheden als er posten in de opmetingsstaat voorkomen die een invloed kunnen uitoefenen op de uitvoeringstermijn, met, zo nodig, ondergeschikte netwerken die de voornaamste werkzaamheden nader omschrijven (kunstwerken, wegenwerken, waterbouwkundige werken).

Op verzoek van de leidend ambtenaar wordt het netwerk, na zijn eerste voorlegging, herrekend volgens zijn aanwijzingen. Indien de leidend ambtenaar het nodig acht, dient de aannemer eveneens de omzetting van het PERT-netwerk in potentiële voorstelling in.

Aangezien de aannemer dit programma moet bijhouden tijdens de hele duur van de aanneming, met een bijwerking iedere maand en bij iedere toevallige belangrijke wijziging in de afwikkeling der werken, omvat het in te dienen PERT-netwerk de werkzaamheden die de uitvoeringstermijn beïnvloeden, met, zo nodig, ondergeschikte netwerken die de werkzaamheden nader omschrijven door het lokaliseren van de bouwwerken.

Voor iedere bijwerking dient de aannemer een nieuw GANTT-diagram in.

Al de documenten worden in vier exemplaren ingediend.

Voor de overige opdrachten van werken (t.e.m. erkenningsklasse 6) volstaat een korte planning volgens de GANTT-diagrammen of staafdiagram, met een gedetailleerde postomschrijving.

Elke planning is bij te werken wanneer nodig en ter goedkeuring voor te leggen minstens 15 kalenderdagen voor de bewuste periode.

Art. 28. § 2. Gelijktijdig uit te voeren opdrachten

Het plaatsen en/of verplaatsen van leidingen gelegen binnen de grenzen van de werken zijn te beschouwen als gelijktijdig uit te voeren opdrachten.

Art. 29. § 1. Onderbreking van de werken

Volgende bepaling wordt toegevoegd:

Iedere onderbreking van de werken door de aanbestedende overheid ingevolge het gebruik van geweigerde of niet-gekeurde materialen, hetzij om reden van gebrekkige uitvoering of door inbreuken tegen de bepalingen en voorwaarden van het contract, vastgelegd overeenkomstig art. 20. § 2., kan in geen geval aanleiding geven tot een termijnsverlenging of het toekennen van een schadeloosstelling.

Art. 30. Algemene organisatie van de bouwplaats

Aan de 1ste alinea van § 1. worden volgende bepalingen toegevoegd:

Veiligheidsvoorschriften

De aandacht van de aannemer wordt gevestigd op het feit dat de wet van 04.08.1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en haar uitvoeringsbesluiten (het

KB van 25.01.2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en latere wijzigingen en aanvullingen) van toepassing zijn.

De specifieke projectgebonden te nemen preventie- en veiligheidsmaatregelen en/of te voorziene preventie- en veiligheidsmiddelen worden uitdrukkelijk aangegeven in de aanbestedingsdocumenten. In voorkomend geval worden voor deze maatregelen afzonderlijke posten voorzien.

Aan de 4de alinea van § 1. worden volgende bepalingen toegevoegd:

In alle gevallen is de aannemer verplicht om alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de aangrenzende eigendommen en om het voetgangersverkeer te handhaven.

Afhankelijk van de aard van de werken en de ligging van de bouwplaats kunnen de maatregelen omvatten: het begaanbaar houden van de voetpaden, het overbruggen van de sleuven, het maken van voorlopige toegangen, het proper houden van het openbaar domein, het stapelen van de materialen. Deze maatregelen worden verder beschreven in de aanbestedingsdocumenten.

De signalisatie van de werken moet in overeenstemming zijn met het ministerieel besluit van 07.05.1999 (BS 21.05.1999) betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en met de algemene omzendbrief nopens de wegsignalisatie en de latere aanvullingen ervan.

Alvorens een werfsignalisatie te plaatsen, moet de aannemer in het bezit zijn van de toelating voorzien in het ministerieel besluit van 07.05.1999 (BS 21.05.1999). Buiten de werkuren, zowel 's avonds als tijdens de weekeinden en telkens als de werken gedurende een bepaalde tijd onderbroken worden, en ook als bepaalde vakken van de aanneming voor het verkeer opengesteld worden, moet de signalisatie van de werken aangepast worden en moeten de niet volstrekt noodzakelijke verkeerstekens degelijk afgedekt of weggenomen worden. De aannemer blijft in alle geval aansprakelijk voor de gehele signalisatie van de werken.

De aanbestedingsdocumenten geven aan of de omlegging van het verkeer verplicht is. In dit geval is in de opmeting een afzonderlijke post voorzien voor de signalisatie van de omlegging en wordt een omleggingsplan bij de aanbestedingsdocumenten gevoegd. In alle andere gevallen is de signalisatie van de door de aannemer gevraagde omlegging ten laste van de aannemer.

Aan de 6de alinea van paragraaf 1. worden volgende bepalingen toegevoegd om schade te voorkomen aan de installaties van concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen:

De aannemer is verplicht:

1. Alle nodige maatregelen en voorzorgen te nemen om schade aan deze installaties te voorkomen. Om precies te zijn wint hij bij de diverse concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen en openbare besturen inlichtingen in over de aanwezigheid van de installaties (ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, verlichtingsinstallaties en verlichte verkeerssignaleringsinstallaties en de toebehoren ervan, enz.) en over de ligging ervan;
2. Te gepasten tijde zowel aan de aanbestedende overheid als aan de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen de perioden mee te delen waarin de voorlopige en definitieve verleggingen moeten plaatshebben en hun zijn werkschema te verantwoorden;
3. In alle geval de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de coördinatie van zijn werken met die van de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen.

De kosten van verlegging van de diverse installaties zijn niet voor rekening van de aannemer, behalve indien de verleggingen enkel noodzakelijk zijn om de aannemer in staat te stellen een door hem vrij gekozen bijzondere uitvoeringsmethode toe te passen.

De bijzondere uitvoeringsmiddelen zijn die, die wijzigingen aan de installaties vergen die met een normale aanpassing van de uitvoeringsmiddelen onnodig geweest zouden zijn.

Enkel de peilingen die uitgevoerd worden in opdracht van de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

Dit soort peilingen wordt beperkt tot singuliere plaatsen.

Aan paragraaf 2. worden volgende bepalingen toegevoegd in verband met de bescherming, de instandhouding en de integriteit van bestaande constructies:

1. Geodetische palen en waterpasverkenmerken

Voor ieder werk dat een mogelijke oorzaak van schade of stoornis kan zijn, waarop door de aanbestedende overheid de aandacht van de aannemer is gevestigd of dat bij de uitvoering als zodanig blijkt, geeft de aannemer, ten minste vijftien kalenderdagen voordat met het uitvoeren van dat werk begonnen wordt, schriftelijk bericht tegen ontvangstbewijs aan:

- het Nationaal Geografisch Instituut
Directie van de Landmeetkunde
Abdij ter Kameren 13, 1050 Brussel;
- het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Algemene Technische Ondersteuning
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 6, 1000 Brussel.

2. Grenspalen en merktekens

De aannemer zorgt ervoor dat de te behouden bakens, grenspalen en merktekens waarop zijn aandacht gevestigd werd, onaangeroerd blijven. Op minder dan een halve meter ervan worden de eventuele werken verplicht met handgereedschap verricht. Wanneer de aannemer op andere bakens, grenspalen of merktekens stuit, dient hij onmiddellijk de werken in de nabijheid ervan stop te zetten en de aanbestedende overheid om uitsluitel te vragen.

Indien voorzien in de aanbestedingsdocumenten zal de aannemer vóór de aanvang der werken alle grenspalen opzoeken, die zich bevinden op de betreffende percelen binnen de zone der werken. Hij neemt hiervoor contact op met de betrokken eigenaars.

Tenzij anders vermeld in de aanbestedingsdocumenten omvat de zone der werken:

- de zone ingenomen door de werken;
- de voorziene werkzone.

De aannemer laat door een landmeter-meetkundig schatter een verslag en een plan opmaken met de aanduiding en vastlegging van de gevonden grenspalen. De gevonden grenspalen worden vastgemeten met maatcijfers aan drie vaste punten, voorkomend op het grondplan van de bestaande toestand.

Indien er geen drie vaste punten gevonden worden binnen een straal van 50 m, dan worden de respectieve coördinaten van de grenspalen op het plan vermeld. De coördinaten worden ingemeten t.o.v. de ter plaatse aanwezige polygoonpunten.

Voor de percelen waar grenspalen ontbreken legt de aannemer een door de betrokken eigenaars voor akkoord getekende verklaring voor waaruit de afwezigheid van deze palen blijkt.

Hij duidt de gevonden palen (genummerd) op het plan aan evenals de namen van de verschillende eigenaars en de scheidingen waar geen grenspalen gevonden werden.

Het volledig dossier wordt vóór de datum vermeld in het bevel van aanvang in twee exemplaren aan de aanbestedende overheid overgelegd.

Tenzij anders vermeld in de aanbestedingsdocumenten zijn het opstellen en voorleggen van voormelde bescheiden een last van de aanneming.

Wanneer tijdens de uitvoering van de werken te behouden grenspalen uitgegraven of weggenomen worden, dienen deze herplaatst door een landmeter-meetkundig schatter op kosten van de aannemer. De landmeter herplaatst deze palen in het bijzijn van de betrokken eigenaars en stelt een proces-verbaal van de herafpaling op, dat hij door de betrokken eigenaars laat ondertekenen. Na uitvoering van deze werkzaamheden, laat hij dit proces-verbaal van

herafpaling registreren en maakt hij een kopie ervan over per aangetekend schrijven aan de betrokken eigenaars en de aanbestedende overheid der werken.

Wanneer in de aanbestedingsdocumenten voorzien wordt in het voorlopig wegnemen, terugplaatsen en/of verplaatsen van grenspalen in het kader van de uitvoering der werken, wordt dezelfde procedure gehandhaafd als hierboven vermeld, met dien verstande dat de hiertoe vereiste kosten (per grenspaal) aan de aannemer vergoed worden aan de hand van de post hiertoe opgenomen in de samenvattende opmeting.

De eventuele schadeloosstelling die overeenkomstig de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen door de aangelanden, de gebruikers en de eigenaars van de kunstwerken op de waterlopen van de aannemer kan worden gevorderd voor het dekken van schade aan beplantingen, afsluitingen, enz. en die ontstaat ten gevolge van het innemen van een werkzone waarvan de aannemer zelf de grootte bepaalt, dient begrepen te zijn in de totale prijs van zijn bieding, behalve in het geval de aanbestedingsdocumenten een post "cultuurschade" of een andere regeling bevat.

Voor de post "cultuurschade" dient de aannemer zelf een totale som in te vullen die hij denkt nodig te zullen hebben voor het uitbetalen van vergoedingen aan aangelanden. Indien de aanbestedingsdocumenten het niet anders bepalen, zullen die vergoedingen worden uitbetaald, waarvoor de aannemer het bewijs van betaling aan de benadeelden kan voorleggen. De totale tussenkomst van de aanbestedende overheid in de uit te betalen schadevergoedingen bedraagt ten hoogste de som vermeld onder de post "cultuurschade".

Aan paragraaf 2. worden volgende bepalingen toegevoegd in verband met bestaande beplantingen en beplantingswerken:

De aannemer treft bovendien op zijn volle verantwoordelijkheid en op zijn kosten al de maatregelen die onontbeerlijk zijn om de bescherming, de instandhouding en de integriteit van de bestaande beplantingen te verzekeren, alsook, wanneer de opdracht ook bezaaiings- en/of beplantingswerken bevat, al de maatregelen ter bestrijding van onkruid, insecten en schadelijke dieren, op de plaatsen waar deze werken worden uitgevoerd, voor zover de eigenaar van het domein hiertoe wettelijk verplicht is.

Te nemen maatregelen bij eventuele beschadiging:

1. Schors

Beschadiging van schors is slechts toegelaten indien ze bij om het even welke wijze van uitvoeren onvermijdelijk is.

In voorkomend geval worden onmiddellijk:

- de wonden met een scherp en zuiver snoeimes bijgesneden tot een ovale vorm verkregen wordt met gladde randen en scherpe, in de lengterichting van de stam of de tak uitlopende punten;
- de wonden worden ingestreken met een zwamdodend wondafdekmiddel.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

2. Wortelgestel

Beschadiging van het wortelgestel is slechts toegelaten binnen een sleuf met de minimaal vereiste afmetingen voor het uitvoeren van de werken.

In voorkomend geval worden onmiddellijk:

- de beschadigde wortels afgehakt met een scherpe zuivere bijl;
- de gemaakte wonden met een scherp en zuiver snoeimes glad bijgesneden en ingestreken met een zwamdodend wondafdekmiddel;

- snoeiwerken aan de kroon verricht overeenkomstig de beschrijving paragraaf 3. hieronder indien het evenwicht tussen de kroon en het wortelgestel ingevolge de beschadiging van het wortelgestel verbroken is.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

3. Takken

Beschadiging van takken is slechts toegelaten indien ze wegens het toegestane materieel onvermijdelijk is. In voorkomend geval worden de beschadigde takken onmiddellijk gesnoeid volgens de richtlijnen van de leidend ambtenaar. Hierbij wordt voorkomen dat de kroon bij het verwijderen van de takken verder beschadigd wordt.

Het snoeien omvat bovendien het glad bijsnijden van de wonden met een scherp en zuiver snoeimes en het instrijken van deze wonden met een zwamdodend wondafdekmiddel.

De hierboven beschreven behandeling is voor rekening van de aannemer.

4. Zwamdodend wondafdekmiddel

Het zwamdodend wondafdekmiddel moet voldoen aan de desbetreffende reglementen.

5. Schadevergoeding

Als de uitvoering niet volgens de bovenstaande bepalingen is gebeurd, is de aanbestedende overheid gerechtigd van de aannemer een vergoeding te eisen voor de blijvende schade waarvan de schuld hem geweten kan worden. Om de juiste omvang ervan te kunnen vaststellen beschikt de aanbestedende overheid over een termijn van drie jaar na de vaststelling van niet-conforme uitvoering.

Aan paragraaf 2. worden volgende bepalingen toegevoegd in verband met werken aan onbevaarbare waterlopen:

- alvorens de werken aan te vatten is de aannemer ertoe gehouden peilingen te verrichten om na te gaan of het peil van de funderingen van de kunstwerken en muren langs of dwars over de waterloop voldoet, zodat de uitvoering van de werken zonder gevaar voor die constructies kan gebeuren. Indien er gevaar bestaat voor de constructies, meldt hij de leidend ambtenaar bij ter post aangetekende brief het resultaat van de peilingen en wacht diens beslissing af.
- de aannemer draagt er zorg voor dat de omliggende percelen zo weinig mogelijk hinder van de uit te voeren werken ondervinden. Hij draagt er in het bijzonder zorg voor dat het vee niet kan uitbreken. De percelen moeten in alle omstandigheden op een redelijke manier bereikbaar blijven voor de grondgebruikers. Alle schade berokkend aan de percelen, de gewassen of het vee ten gevolge van het tijdelijk ontbreken van afsluitingen is voor rekening van de aannemer.
- de aannemer moet zich houden aan de bepalingen van het artikel 17 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, aangevuld met de bepalingen van het decreet van de Vlaamse Raad van 21 april 1983.

Aan paragraaf 3. worden volgende bepalingen toegevoegd:

Tenzij anders vermeld in de aanbestedingsdocumenten dient de aannemer overeenkomstig onderhavige paragraaf een lokaal ter beschikking te stellen van minstens 10 m², voorzien van een telefoontoestel dat verbonden is met het openbaar net. Hij moet de telefoonaansluiting aanvragen ten laatste de vijftiende dag volgend op de dag waarop hem kennis werd gegeven van de goedkeuring van zijn offerte.

Voor de ruimings- en herstellingswerken aan onbevaarbare waterlopen, hoeft de aannemer geen lokaal ter beschikking te stellen, tenzij anders vermeld in de aanbestedingsdocumenten.

Art. 33. Afbraakmateriaal

In de derde alinea wordt “honderd meter” vervangen door “15 km buiten de grenzen van de bouwplaats”.

Art. 37. Dagboek van de werken

Het dagboek van de werken bestaat uit zelfkopiërende bladen.

Worden eveneens geleverd door de aannemer:

- een stempel van 8 cm bij 4,5 cm waarop in volgorde vermeld staan de aanbestedende overheid, de omschrijving van de opdracht, het nummer van de aanbestedingsdocumenten en de aannemer;
- een bijhorend stempelkussen met inkt.

Art. 38. Verzekeringen

Wanneer in de opmetingsstaat een afzonderlijke post voorzien is voor het afsluiten van verzekeringspolissen “alle bouwplaatsrisico’s” en “tienjarige aansprakelijkheid”, dan zullen deze polissen beantwoorden aan de hiernavolgende bepalingen.

Bij ontstentenis van deze afzonderlijke post beperkt de verplichting van de aannemer zich tot de voorzieningen van art. 38 van het K.B. van 26.09.1996.

Verzekerden en/of begunstigen zullen zijn: de aanbestedende overheid, de aannemer(s), de onderaannemer(s), de raadgevende ingenieur(s) met subcontractant, de architect en de personen aanwezig voor de noden van de werf.

I Verzekering “Alle bouwplaatsrisico’s”

I.A Eigen werk

I.A.1 Gedekte risico’s:

Deze verzekering zal dekking verlenen voor schade aan:

- de definitief opgetrokken werken die het voorwerp van de aannemingscontracten vormen, daarin begrepen: de materialen, bouwelementen en uitrustingen (d.w.z. machines, toestellen en installaties) bestemd om erin te worden verwerkt;
- de (eventuele) voorlopige werken bepaald in de aannemingscontracten of nodig voor de uitvoering ervan;
- het bestaand goed: d.w.z. de eigendommen toebehorende aan de aanbestedende overheid of aan derden, waaraan rechtstreeks gewerkt wordt.

I.A.2 De waarborgen:

- tijdens de bouw-, montage- en testtermijn:
  1. elke beschadiging en elk verlies van de verzekerde goederen;
  2. de schade of het verlies te wijten aan een fout, een gebrek of een leemte in het ontwerp, in de berekeningen of in de plannen alsook aan het eigen gebrek van de materialen;
- tijdens de periode van 24 maanden vanaf de voorlopige oplevering:
  1. beschadiging van de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken door de verzekerden, waartoe zij na de voorlopige oplevering krachtens hun aannemingscontract verplicht zijn;
  2. beschadiging aan de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die tijdens deze periode vastgesteld wordt en te wijten is aan een schadeverwekkend feit tijdens de bouw-, montage- en proeftermijn.
- opruimings- en afbraakkosten worden vergoed tot maximum 10 % van de aangegeven waarde van de werken (cfr. I.A.3).

De schade aan het bestaande goed is gedekt wanneer ze ontstaat door de gehele of gedeeltelijke instorting, waardoor de stabiliteit bedreigd wordt. Ernstige stoornissen die de stabiliteit van het bestaande goed in het gedrang brengen worden gelijkgesteld met een gehele of gedeeltelijke instorting.

I.A.3 Verzekerd kapitaal:

Het verzekerd kapitaal is gelijk aan de aannemingsom, incl. de studiekosten en toezichtskosten, excl. B.T.W. in de mate deze voor de aanbestedende overheid aftrekbaar is. Het geraamde bedrag van de studie- en toezichtskosten wordt medegegeeld in de aanbestedingsdocumenten.

Tenzij anders vermeld in de aanbestedingsdocumenten dient het verzekerd kapitaal voor het bestaand goed vastgesteld te worden op 125000 EUR en dit in eerste risico.

I.A.4 Vrijstelling:

Het bedrag van de vrijstelling wordt vastgesteld op 2500 EUR.

Behoudens omstandigheden vreemd aan de uitvoering van de werken zijn de vrijstellingen ten laste van de aannemer.

I.A.5 Uitgesloten en/of niet verzekerde risico's:

Behoudens omstandigheden vreemd aan de uitvoering van de werken zijn de uitgesloten en/of niet verzekerde risico's ten laste van de aannemer.

I.B Aansprakelijkheid ten aanzien van derden

I.B.1 Deze verzekering dekt de burgerlijke aansprakelijkheid volgens art. 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek met volgende specifieke voorwaarden:

- verzekerd kapitaal: 1250000 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd in eerste rang voor alle verzekerden;
- vrijstelling: de vrijstelling bedraagt 1250 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis, met uitzondering voor de lichamelijke schade;
- de schade aan kabels en leidingen met inbegrip van de eventuele gevolgschade is gedekt.

I.B.2 De verzekering dekt de schade aan derden op basis van art. 544 van het Burgerlijk Wetboek binnen de kapitalen en vrijstellingen voorzien in paragraaf I.B.1.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

I.B.3 De schade ten gevolge van trillingen, van verlagen van de grondwaterstand, van ontbreken, van verwijderen of van verzwakken van steunen is in de verzekeringsdekking inbegrepen.

I.B.4 De gekruiste aansprakelijkheid onder de verzekerden is gedekt; dit houdt in dat de verzekerden onderling als derden ten aanzien van elkaar beschouwd worden voor de verzekering.

II. Verzekering van tienjarige aansprakelijkheid

II.A Gedekte risico's

Deze verzekering zal dekking verlenen voor:

II.A.1 De tienjarige aansprakelijkheid volgens art. 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek;

II.A.2 De extra-contractuele aansprakelijkheid volgens art. 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek voor schade tengevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis;

II.A.3 De schade aan gedeelten van het bouwwerk die niet onder de technische controle stonden en van andere goederen van de aanbestedende overheid voor zover die schade een gevolg is van een verzekerde schade onder II.A.1;

II.A.4 Burenhinder volgens art. 544 van het Burgerlijk Wetboek voor schade tengevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

Deze verzekering zal uitwerking hebben in eerste rang en de dekking gaat in vanaf de voorlopige oplevering.

II.B Verzekerde kapitalen

Behoudens andersluidende bepalingen in de aanbestedingsdocumenten zijn de verzekerde kapitalen gelijk aan:

II.B.1 Het eindbedrag (excl. B.T.W. in de mate van aftrekbaarheid) van de gecontroleerde werken, incl. studie- en toezichtskosten.

II.B.2 Het verzekerd bedrag beloopt 625000 EUR voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd per schadeverwekkende gebeurtenis met een maximum van 1250000 EUR voor de dekkingen II.A.2 en II.A.3 en II.A.4 samen voor alle schadeverwekkende gebeurtenissen tijdens de ganse verzekeringsduur.

II.B.3 gelijk aan II.A.2.

II.B.4 gelijk aan II.A.2.

II.C Vrijstelling

De vrijstelling bedraagt:

II.C.1 voor de risico's onder II.A.1 en II.A.2:

10 % van de schade met een:

- minimum 2500 EUR + (N × 250 EUR);
- maximum 12500 EUR + (N × 1000 EUR);

N = het aantal jaren verlopen tussen de voorlopige oplevering en de datum van het optreden van de schade.

II.C.2 voor de risico's onder II.A.3 en II.A.4:

1250 EUR per schadeverwekkende gebeurtenis voor stoffelijke en onstoffelijke schade.

II.D Controle

De aanbestedende overheid sluit de controleovereenkomst af met het controleorganisme.

De gecontroleerde posten uit de samenvattende opmetingsstaat worden aangegeven in de aanbestedingsdocumenten evenals de coördinaten van het controleorganisme.

De aannemer onderwerpt zich aan de technische controle en staat de afgevaardigden van het controleorganisme bij tijdens het vervullen van hun opdracht.

III Bijzondere bepalingen

III.A De aannemer legt voor de aanvang van de werken het bewijs voor dat de polissen vermeld onder I en II afgesloten zijn. Voor elke dag vertraging vanaf de aanvang der werken wordt een straf toegepast van 125 EUR per dag.

Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de aannemer het bewijs van premiebetaling.

III.B De polissen moeten voldoen aan de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

III.C De polissen dienen een clause te bevatten, die bepaalt dat elke schorsing, verbreking, opzegging of vervallenverklaring van het verzekeringscontract door de verzekeraar onmiddellijk per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht van de aanbestedende overheid.

Art. 39. Verplichtingen van de aannemer tot de definitieve oplevering

Aan paragraaf 1. wordt volgende bepaling toegevoegd:

Inzake groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen vervangt de aannemer, tijdens de waarborgtermijn, op zijn kosten de dode, slecht opkomende en niet-echte planten en levend materiaal zoals uitschietend rijshout e.a. en dit gedurende elk plantseizoen telkens vóór 31 december.

In de overeenstemmende posten van de opmetingsstaat zijn de onderhoudswerken opgenomen die tijdens de waarborgtermijn uitgevoerd worden voor rekening van de aanbestedende overheid.

De werken worden tijdens de waarborgtermijn jaarlijks onderworpen aan een keuring die aanleiding geeft tot het opstellen van een proces-verbaal van vaststelling. Deze keuring gaat uit van de aanbestedende overheid en heeft plaats in de periode van 16 augustus tot 30 september. Ze gebeurt in aanwezigheid van de aannemer ofwel nadat hij tenminste 15 kalenderdagen voor de aanvang van de keuring behoorlijk bij ter post aangetekende brief werd opgeroepen. Het proces-verbaal vermeldt alle dode, slecht opkomende en niet-echte planten die het volgend plantseizoen moeten vervangen worden.

Art. 41. Draagwijdte van de aansprakelijkheid van de aannemer

Aan dit artikel wordt volgende bepaling toegevoegd:

Door zijn bieding aanvaardt de inschrijver dat de uniforme methode voor waardebepaling van straat-, laan- en parkbomen behorend tot het openbaar domein, zoals beschreven in **II-10**, als basis zal dienen voor de berekening van schade veroorzaakt aan bomen van het openbaar domein ingevolge zijn werken in de omgeving van bomen.

Art. 43. § 1. Werken die niet voor oplevering worden aanvaard

Aan deze paragraaf wordt volgende bepaling toegevoegd:

De aanvangsdatum van de slopings- en herbouwingswerken wordt in het proces-verbaal van niet-oplevering vastgesteld door de aanbestedende overheid.

De termijn begrepen tussen de datum van voltooiing van de gezamenlijke werken en deze aanvangsdatum wordt niet in aanmerking genomen voor de eventuele toepassing van de in Art. 48. § 2. voorziene straffen wegens laattijdige uitvoering.

De einddatum van deze slopings- en herstellingswerken moet bij ter post aangetekende brief door de aannemer megedeeld worden.

Art. 43. § 2. Voorlopige oplevering

Aan de laatste alinea van deze paragraaf wordt volgende bepaling toegevoegd:

Indien de aanbestedingsdocumenten geen waarborgtermijn vooropstellen, wordt hij gesteld op:

- 6 jaar voor voorgevormde markeringen uit kunststofplaten;
- 5 jaar voor niet-inwendig verlichte verticale verkeerstekens;
- 3 jaar voor werken op hoofdwegen, primaire wegen, voor groenaanleg, voor natuurtechnische werken aan waterlopen met levende materialen (met inbegrip van uitschietend rijshout e.d.) en voor thermoplastische en koudplastische markeringen (ook voorgevormde);
- 2 jaar voor werken op secundaire wegen, lokale wegen alsook op landbouwwegen en verbeteringswerken aan onbevaarbare waterlopen;

- 1 jaar voor verfmarkeringen;
- geen waarborgtermijn voor ruimingswerken aan onbevaarbare waterlopen; de voorlopige oplevering valt samen met de definitieve;
- 1 jaar voor alle andere werken;
- ieder herstellingswerk uitgevoerd binnen het laatste jaar van de waarborgtermijn wordt één jaar gewaarborgd.

Art. 43. § 3. Definitieve oplevering

Aan deze paragraaf wordt volgende bepaling toegevoegd:

Wanneer enkel een definitieve oplevering is voorgeschreven, zijn m.b.t. de definitieve oplevering de bepalingen paragraaf artikel 43. § 2. hierboven van toepassing, met weglating van de term “voorlopig(e)” en van de laatste alinea.

Art. 48. § 2. Boeten wegens laattijdige uitvoering

Punt 4° wordt als volgt aangevuld:

Het niet in acht nemen van de gedeeltelijke uitvoeringstermijnen, die dwingend zijn volgens **XIII-1.1.2.1**, wordt bestraft door een speciale boete van 250 EUR per niet uitgevoerde post of per niet volledig uitgevoerde post.

Hoofdstuk I werd opgemaakt door Werkgroep 1

voorzitter

Erik Seynaeve

secretaris

Jürgen Peuteman

leden van de werkgroep

Erik Barbé, Daniel De Backer, Eli Desmedt, Ivan Hoste, Danielle Lambotte, Françoise Petitjean, Jacques Saelens, Anne Van Den Abeele, Bart Van Laecke, Ghislain Vanstraelen

Stuurgroep van het Standaardbestek 250

voorzitter

ir. Chris Caestecker
ir. Johan Vanderheyden (tot 31-3-2005)
ir. Wilfried Terryn (tot 10-12-2004)

secretaris

ir. Margo Briessinck
ing. Norbert De Vlamincq (tot 10-12-2004)

leden

Roger Beynaerts, Roland Charlier, Valère Cornelis, Hubert Decramer, Eli Desmedt, Theo De Vos, Lucien Heleven, Philippe Keppens, Henk Keymeulen, Willy Lievens, Christian Mauroit, Armand Rouffaert, Erik Seynaeve, Ivo Terrens, Eric Van den Kerkhof, Peter Van Der Borgh, Joseph Vanderkimpen, Claude Van Rooten, Frans Venstermans